

sämtlichen Gelehrten von Bedeutung der Zeit, der grösste Teil dieser Briefe ist aber bisher nicht erforscht.

Sollten sie ans Licht kommen, so würden sie noch viele Angaben zum Leben dieses bedeutenden Naturforschers liefern. Sein Briefwechsel mit dem Hofbibliotheker BLOTIUS ist ein klarer Beweis dafür. Schon aus diesen paar Briefen, die bisher vor der ungarischen Geistesgeschichte unbekannt waren, sind eine ganze Menge von Angaben zur Erhellung seiner Bildung und seiner Bedeutung ans Tageslicht gefördert worden.¹⁴⁾

Phytophoenologia Szegediensis anni 1930.

Szeged 1930. évi növényphaenológiája.

VIII. közlemény.

Írta: GYÖRFFY ISTVÁN (Szeged).

1930-ban igen hamar kezd ébredni a Természet. Febr. 17.-én még jégpáncél fedi a Cserepessor tó felületét és 20.-án már itt vannak a *sirályok*. A kora megindult virágzást vissza veti a márc. 25.-étől kezdődő hideg, s késlelteti. De egészben véve jóval korábbi a virágzás, mint 1929-ben.

Hamar beállott a szárazság, amely uralkodott 1930 nyarán.

Az ősz hosszú ideig nyúlt ki. Ezért az *ákác* harmadszor is virágzott. Szokatlan volt a *Prunus mahaleb* másodszeri, továbbá a *Salvia nemorosa* (szept. 18., okt. 19., nov. 10.), *Salvia pratensis* (szept. 11., nov. 2., nov. 11.), és az *almafa* (okt. 9., 16.; három fa még nov. 4.; négy fa nov. 7., 3 fa okt. 15.; egy fa dec. 4.-én!), *tamariska* (még nov. 28.-án!) ilyen hosszú ideig tartó virágzása.

Hálás köszönetet mondok megfigyelő társaimnak (a nevek után (-) -be helyezett szám jelenti, hány adattal voltak szívesek támogatni).

¹⁴⁾ *Bálint-Nagy*, Orvosi Hetilap (Ärztliche Wochenschrift). B. 1929. Nr. 17—18.

Tabella phytophaenologica anni 1930.

Observatores: Bakai M. (5), D. Fodor (1), J. Förgeteg (1), L. Gallé (5), Uxor Professoris I. Györfly nat. Irma Greisiger (3), Prof. Dr. I. Györfly, Katinka Györfly (1), Sárika Györfly (1), P. Kéri (3), Dr. E. Kol (1), H. Dr. Pákh (1), M. Szűcs (1), Szegedini.

	Szegeged				Adnotatio
	L.	V.	Gy.	H.	
	Geogr. latitudo septentr.: 46° 15' longitudo (Greenw. E.) 37° 48' 84 m. supra mare				
1. <i>Acer campestre</i> L.		9. V.			
2. <i>Acer platanoides</i> L.	13. V.	26. III. ¹⁾			1) 1 ex. [24. III.]
3. <i>Acer pseudoplatanus</i> L.		21. V.			
4. <i>Acer tataricum</i> L.		28. IV. ²⁾			2) 1 ex. [25. IV.]
5. <i>Adonis aestivalis</i> L.		1. V.			
6. <i>Aesculus Hippocastanum</i> L.	21. IV.	21. IV. ³⁾			3) zweitemal 2. IX.
7. <i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingel (syn. <i>A. glandulosa</i> Desf.)		30. V.			
8. <i>Alnus glutinosa</i> Gaertn.	2. V.	1. III. ♂ ♂			
9. <i>Amorpha fruticosa</i> L.		28. V. ⁴⁾			4) zweitemal 6. IX.
10. <i>Berberis vulgaris</i> L.		21. IV.			
11. <i>Betula pendula</i> Roth.	21. IV.	26. III. ♂			
12. <i>Broussonetia papyrifera</i> (L.) L'Hérit		2. V.			
13. <i>Buxus sempervirens</i> L.		24. III.			
14. <i>Clematis vitalba</i> L.		9. VI.			
15. <i>Colchicum arenarium</i>		(15.) IX.			
16. <i>Convallaria majalis</i> L.		21. IV. ⁵⁾			5) in horto
17. <i>Cornus mas</i> L.		10. III. ⁶⁾			6) 1 ex. [8. III.]
18. <i>Cornus sanguinea</i> L.		27. IV.		19. IX.	
19. <i>Corylus avellana</i> L.		15. II. ♂ ⁷⁾ 1. III. ♀		11. X.	7) 1 ex. [13. II.]
20. <i>Crataegus monogyna</i> Jacq.		28. IV.			
21. <i>Crocus variegatus</i>		23. II. ⁸⁾			8) 1 ex. [21. II.]
22. <i>Cydonia oblonga</i> Mill. (syn. <i>C. vulgaris</i>)		18. IV.			
23. <i>Diclytra spectabilis</i>		(16. IV.)			
24. <i>Draba verna</i> L.		23. II.	21. IV.		
25. <i>Elaeagnus angustifolia</i> L.		20. V.			
26. <i>Evonymus europaea</i> L. (<i>E.</i> <i>vulgaris</i>)		23. IV. ⁹⁾			9) 1 ex. [21. IV.]
27. <i>Forsythia suspensa</i> Val.		18. III. ¹⁰⁾			10) 3 flos. [17. III.]
28. <i>Fragaria vesca</i> L.		16. IV.			
29. <i>Fraxinus excelsior</i> L.		10. III.			
30. <i>Fritillaria imperialis</i> L.		7. IV.			
31. <i>Gleditschia triacanthos</i> L.		13. V.			11) 1 ex. [23. VI.]
32. <i>Helianthus annuus</i>		25. VI. ¹¹⁾			12) zweitemal 28. X.
33. <i>Hordeum vulgare</i>		5. V. ¹²⁾	13. VI.		

	L.	V.	Gy.	H.	Adnotatio
34. <i>Iris pseudacorus</i> L.		(4. V.)			
35. <i>Juglans nigra</i> L.		2. V.			
36. <i>Juglans regia</i> L.		19. IV. ¹³⁾			¹³⁾ 1 ex. [18. IV.]
37. <i>Laburnum anagyroides</i> Med. (L. vulgare)		24. IV.			
38. <i>Larix decidua</i> Mill.		6. IV. ♀ 8. IV. ♂			
39. <i>Ligustrum vulgare</i> L.		19. V.			
40. <i>Lilium candidum</i> L.		4. VI.			
41. <i>Lonicera tatarica</i> L.		17. IV.			
42. <i>Mahonia aquifolium</i> P.		10. IV.			
43. <i>Medicago sativa</i> L.		20. V. ¹⁴⁾	9.V ¹⁵⁾		¹⁴⁾ zweitemal
44. <i>Morus alba</i> L.		26. IV.	16. VI.		4 IX.—8. X.
45. <i>Narcissus poeticus</i> L.		26. III.			¹⁵⁾ első kaszálás.
46. <i>Narcissus pseudonarcissus</i> L.		13. IV. ¹⁵⁾			Erstes Mähen
47. <i>Negundo aceroides</i> Mnch.		21. III.			¹⁶⁾ 1 ex. [6. IV.]
48. <i>Paeonia officinalis</i> L.		4. V.			
49. <i>Parthenocissus quinquefolia</i> (L) Greene (<i>Ampelopsis quinquefolia</i> Michx)		2. VI. ¹⁷⁾			¹⁷⁾ újból virágzik wieder blüht
50. <i>Philadelphus coronarius</i> L.		7. V.			13 IX.
51. <i>Picea excelsa</i> (Lam) Link		16. IV. ♂			
52. <i>Pinus silvestris</i> L.		28. IV.			
53. <i>Pirus communis</i> L.		7. IV.			
54. <i>Pirus malus</i> L.- <i>Pirus malus</i> L., B) <i>P. pumila</i> Mill. II. domestica		15. IV. ¹⁸⁾			¹⁸⁾ zweitemal
55. <i>Pirus silvestris</i> Mill.- <i>Pirus</i> <i>malus</i> L. A) <i>silvestris</i> S. F. Gray		21. IV. 11. IV.			9 X.—4. XII.
56. <i>Platanus orientalis</i> L.		13. III.	23. IV.		
57. <i>Populus tremula</i> L.		21. III.			
58. <i>Prunus armeniaca</i> L.	23. V.	3. IV. ¹⁹⁾	13. V.		¹⁹⁾ 1 ex. [31 III.]
59. <i>Prunus cerasifera</i> Ehrh.	23. IV.	30. IV. ²⁰⁾			²⁰⁾ 1 ex. [25. IV.]
60. <i>Prunus cerasus</i> L.		24. III.			
61. <i>Prunus domestica</i> L.		7. IV. ²¹⁾			²¹⁾ 1 ex. [2. IV.]
62. <i>Prunus Mahaleb</i> L.		27. IV.		16. IX.	zweitemal 8. IX.
63. <i>Prunus padus</i> L.	23. IV.	30. III. ²²⁾			²²⁾ 1 ex. [29. III.]
64. <i>Prunus persica</i> L.		16. IV. ²³⁾		29. X.	²³⁾ 1 ex. [11. IV.]
65. <i>Quercus sessiliflora</i> Salisb.	23. IV.	31. III. ²⁴⁾			²⁴⁾ 1 fl. [30. III.]
66. <i>Ranunculus ficaria</i> L.		31. III.			
67. <i>Ribes aureum</i> Pursh.		24. III.			
68. <i>Ribes grossularia</i> L.		29. III.			
69. <i>Ribes rubrum</i> Rchb.-R. vulgare Lam.		4. V. ²⁵⁾		31. X.	²⁵⁾ zweitemal
70. <i>Robinia pseudacacia</i> L.	12. VI.				29. VI. drittemal 9. IX.
71. <i>Rosa canina</i> L.		4. V.			
72. <i>Rubus ideaus</i> L.		5. V.			
73. <i>Salix fragilis</i> L.		3. IV. ²⁶⁾	29. VI.		²⁶⁾ zweitemal
74. <i>Salvia austriaca</i> Jacq.		27. IV.			29. VI.

	L.	V.	Gy.	H.	Adnotatio
75. <i>Salvia nemorosa</i> L.		4. V. ²⁷⁾			27) zweitemal
76. <i>Salvia pratensis</i> L.		6. V. ²⁸⁾			18. IX.—0. XI.
77. <i>Sambucus nigra</i> L.		30. IV. ²⁹⁾			25) zweitemal
78. <i>Secale cereale</i> L.		6. V.	18. VI.*		11. IX.—1. XI.
79. <i>Solanum tuberosum</i> L.		14. V.			29) 1 ex. [23. IV.]
80. <i>Staphylea pinnata</i> L.		17. IV.			*aratás—Ernte.
81. Szénakaszálás				10. V.	
82. <i>Syringa vulgaris</i> L.		12. IV. ³⁰⁾			30) zweitemal
83. <i>Tamarix gallica</i> L.		27. IV. ³¹⁾			19. IX.,
84. <i>Tilia platyphyllos</i> Scop. (<i>T. grandifolia</i> Ehrh.)		12. VI.			31) zweitemal
85. <i>Tilia cordata</i> Müll. (<i>T. parvifolia</i> Ehrh.)	13. V.	27. V.		11. X.	2. IX.—28. XI.
86. <i>Triticum vulgare</i> Vill.		20. V.	20. VI.♂		* aratás—Ernte
87. <i>Tussilago farfara</i> L.		28. II.			
88. <i>Ulmus laevis</i> Pall. (<i>U. effusa</i> Willd.)		14. III. ³²⁾			32) 1 ex [10 III.]
89. <i>Viburnum lantana</i> L.	26. IV.	8. IV.		11. X.	33) 1 fl. [28. II.]
90. <i>Viola odorata</i> L.		1. III. ³³⁾			
91. <i>Vitis vinifera</i> L.		16. V.			
92. <i>Zea mays</i> L.		16. VI.	6. IX.		

Rövidítések — Abkürzungen.

L = az első normális levél-felzínüket lehet látni, és pedig különböző (mintegy 3—4) helyen; lombfejlődés.

L = Erste normale Blattoberflächen sichtbar, und zwar an verschiedenen (etwa 3—4) Stellen; Laubentfaltung.

V = az első rendes virágok kinyitak, és pedig több helyen.

V = Erste normale Blüten offen, und zwar an verschiedenen Stellen. Diese Phase ist bei weitem am sichersten zu beobachten.

Gy = az első rendes termések (gyümölcsök) megértek, és pedig több helyen: a husosak teljesen és végleg felvették az ízüket; a hüvelyek felpattannak stb.

Gy = Erste normale Früchte reif, und zwar an verschiedenen Stellen; bei den saftigen: vollkommene und definitive Verfärbung; bei den Kapseln: spontanes Aufplatzen.

H = általános őszi hervadás: az állomáson az összes leveleknek mintegy fele — beleszámítva a már lehullottakat is, — elsárgult (vagy vörösödött).

H = Allgemeine Laubverfärbung; über die Hälfte sämtlicher Blätter an der Station — auf einmal in grosser Zahl abgefallene mitgerechnet — verfärbt.

♂ porzós virágok (barkák).

♀ termős virágok.

♂♂ männliche Blüten.

♀♀ weibliche Blüten.

(.) nem éppen az első virágok, pár nap késés.

(.) nicht eben die ersten Blüten; einige Tage Verspätung.

[.] csak egyetlen egyedén látható, a többin még nem.

[.] nur auf einem einzigen Individuum sichtbar, auf den anderen noch nicht.